

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA HELU

z dnia 24 września 2025 r.

**w sprawie negatywnego rozpatrzenia petycji dotyczącej wyrażenia sprzeciwu wobec projektów ustaw
godzących w niezależność sądów powszechnych**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), Rada Miasta Helu uchwala, co następuje:

§ 1. Postanawia się rozpatrzyć negatywnie petycję z dnia 5 marca 2025 r. złożoną przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów AEQUITAS z siedzibą w Łodzi dotyczącą wyrażenia sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych.

§ 2. Uzasadnienie powyższego stanowiska zawarte jest w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Miasta Helu do powiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 10 marca 2025 r. do Rady Miasta Helu wpłynęła petycja złożona przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów AEQUITAS z siedzibą w Łodzi, w której wnoszono o wyrażenie sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, Dz. U. z 2025 r. poz. 1907, 1940), rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

W dniu 10 marca 2025 r. do Rady Miasta Helu wpłynęła petycja (zaopatrzona datą 05 marca 2025 r.) złożona przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów AEQUITAS z siedzibą w Łodzi zawierająca żądanie podjęcia uchwały „*wyrażającej protest wobec projektów ustaw zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.*”

Powołując się na przepisy ustawy zasadniczej - art. 8 ust. 1, art. 179, art. 178 ust. 1 oraz art. 180 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) – oraz stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, podmiot wnoszący petycję wskazał, że działa „*w obronie konstytucyjnej niezawisłości i niezależności sędziów polskich*”.

W treści petycji podniesiono, że w przestrzeni publicznej rozpowszechniane jest stanowisko kwestionujące status sędziów nominowanych od 2018 r. z uwagi na powołanie ich przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Zdaniem wnoszących petycję stanowisko to nie ma żadnych podstaw prawnych, a propozycje odwołania lub degradacji tych sędziów ustawą, rażąco naruszają konstytucyjną zasadę niezawisłości i niezależności sędziowskiej. Autorzy petycji podkreślają, że problem nie dotyczy jedynie sędziów, którzy otrzymali nominacje po 2018 roku, ale niemal wszystkich sędziów i jedyną drogą do jego rozwiązania jest sankcjonowanie wszystkich nominacji, dlatego zwracają się z petycją „*w obronie niezawisłości i niezależności sędziowskiej*”, wskazując na prawo mieszkańców Gminy „*do bycia sądzonymi przez niezależne i niezawisłe sądy.*”

Na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 8.05.2025 r. po zapoznaniu się z treścią petycji, Komisja stwierdziła, że zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wynika, że przedmiotem petycji może być „*żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.* „

W niniejszej sprawie, podmiot wnoszący petycję żąda podjęcia uchwały, w której Rada Miasta Helu wyrazi swoje stanowisko we wskazanej wyżej sprawie. Uchwały stanowiącej światopoglądowe wypowiedzi które nie mieszczą się w granicach wolności wypowiedzi organu władzy publicznej, wyznaczonych przez zasadę legalizmu, a w odniesieniu do rady gminy, szczegółowo określone w art. 6 ustawy o samorządzie gminnym.

Na podstawie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) organy „*władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*”. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, Dz. U. z 2025 r. poz. 1907, 1940) do zakresu działania gminy „*należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów*„. Art. 18 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że rada gminy posiada kompetencje do podejmowania działań we wszystkich lokalnych sprawach publicznych, które zostały ustawowo włączone do zakresu działania samorządu, jak i w sprawach, które na mocy ustaw szczególnych nie zostały przekazane żadnemu podmiotowi, a które dotyczą mieszkańców danej gminy. Pogląd, z którego wynika, że treść art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić podstawy prawnej do wkraczania, ani w sferę ustawowych kompetencji organów państwowych, ani w sferę praw osób prywatnych i to zarówno w formie aktu prawa miejscowego, jak też w drodze innego aktu prawnego (indywidualnego), zaprezentowany przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 12 października 2023 r. (sygn. akt III OSK 2177/22) prowadzi do wniosku, że rada gminy nie może podejmować uchwał wykraczających poza jej zadania własne i kompetencje.

W niniejszej sprawie, autorzy petycji wnoszą o wypowiedź Rady w formie uchwały wyrażającej protest wobec projektów ustaw „zakładających usunięcie i zdegradowanie ustawą sędziów sądów powszechnych w Polsce, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.”

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ustrój RP „opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sędziowskiej.” Przepisy Konstytucji RP przewidują zasadę decentralizacji władzy publicznej (art. 15 KRP), oraz wyznaczają rolę samorządu terytorialnego w sprawowaniu tej władzy. Stosownie do treści art. 16 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych, samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Rada Miasta Helu uznała, że nie posiada kompetencji do oceny działań podejmowanych przez „ustawodawcę”, ani oceny pod względem zgodności z prawem nominacji sędziowskich dokonywanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa po 2018 roku.

Wobec powyższego, Rada Miasta Helu rozpatrzyła petycję negatywnie.

O sposobie załatwienia petycji należy zawiadomić podmiot wnoszący petycję, stosownie do art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).